

Akadémiai Értesítő

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
TITKÁRSÁGA



BUDAPEST, 2007. MÁRCIUS 14.

Jogszabály	2007. évi III. törvény	a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény módosításáról.	18
------------	------------------------	---	----

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének állásfoglalásai a 2007. február 20-án megtartott üléséről	18
---	----

Közlemények	Tájékoztató	az Akadémiai Ifjúsági Díjat elnyert pályázókról	20
	Tájékoztató	a Magyar Tudományos Akadémia Doktora cím adományozásáról	21
	Felhívás	a személyi jövedelemadó 1%-ának felajánlására	22
	Fogadóórák	a Magyar Tudományos Akadémia elnökénél és főtítkárnál	22

JOGSZABÁLY

2007. évi III. törvény a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény módosításáról*

1. § A köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény (a továbbiakban: Ktv.) 1. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az Alkotmánybíróság Hivatalának vezetője, valamint az Országgyűlés Hivatalának vezetői az államtitkárral, az Országgyűlés Hivatalának helyettes vezetői, valamint az Alkotmánybíróság Hivatalának helyettes vezetője a szakállamtitkárral azonos illetményben, illetőleg juttatásban részesülnek.”

2. § A Ktv. 6. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A munkáltatói jogokat, ha törvény vagy kormányrendelet eltérően nem rendelkezik, a közigazgatási szerv hivatali szervezetének (a továbbiakban: hivatali szervezet) vezetője, illetve a testület gyakorolja. Az Alkotmánybíróság Hivatalának köztisztviselői felett a munkáltatói jogokat az Alkotmánybíróság elnöke gyakorolja. Törvény eltérő rendelkezése hiányában a munkáltatói jogkör gyakorlása

vezető megbízású köztisztviselőre írásban átruházható. Az átruházott munkáltatói jogkör nem ruházható tovább.”

3. § A Ktv. 17. § (1) bekezdés *d)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép, ezzel egyidejűleg a bekezdés a következő *e)* ponttal egészül ki:

[*A közszolgálati jogviszony – a (4) bekezdésben foglalt korlátozással – felmentéssel akkor szüntethető meg, ha]*

„*d)* a köztisztviselő nyugdíjasnak minősül;

e) az alkotmánybíró törzskarába beosztott köztisztviselő esetében az alkotmánybíró megbízatása bármely okból megszűnt.”

4. § A Ktv. 32. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A főtanácsadói, tanácsadói munkakör betöltésére vonatkozó megbízás határozatlan időre szól, nem minősül vezetői megbízásnak, és az külön indokolás nélkül bármikor visszavonható. A megbízásról a köztisztviselő indoklás nélkül bármikor lemondhat. Az e munkakörben foglalkoztatott köztisztviselő – tekintet nélkül a közszolgálati jogviszonyban eltöltött idejére – vezető-főtanácsosi vagy főtanácsosi besorolást kap. A vezető-főtanácsosi besorolású köztisztviselő főosztályvezetői, a főtanácsosi besorolású köztisztviselő főosztályvezető-helyettesi illetményre jogosult.”

5. § Ez a törvény a kihirdetése napján lép hatályba.

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének állásfoglalásai a 2007. február 20-án megtartott üléséről

1. Tájékoztató a 200 közgyűlési doktorképviselő választásáról

Tolnai Márton igazgató tájékoztatta az elnökség tagjait, hogy a 2004-ben megválasztott 200 közgyűlési doktorképviselő mandátuma ez év április 30-án lejár. Az új képviselők választásával a Vezetői Kollégium február 1-jén foglalkozott. A KSZI elkészítette a tudományos osztályok arányai szerinti kimutatást. A 200 hely fele egyenlő arányában oszlik meg a 11 osztály között, míg a másik 100 az egyes osztályokhoz tartozó tudományágakhoz besorolt doktorok arányában oszlik meg. A tudományos osztályok megkapták a felkérést, hogy a részükre megállapított kereten belül döntsék el az egyes tudományos bizottságokra jutó képviselői helyek számát. A Vezetői Kollégium javaslata alapján február 13-án létrejött a Választási Bizottság (elnök: Szörényi László; tagok: Csépe Valéria, Csirik János, Gallé László, Jolánkai Márton, Kollár János; titkár: Tolnai Márton), amelynek tagjaival a jelenlegi doktorképviselők egyetértettek. Valamennyi köztestületi tagnak postázásra kerül a jelöléssel kapcsolatos anyag, amelynek beérkezési határideje március 12. A választási folyamat végén az új képviselők oklevelének átadására a közgyűlés előtt 1-2 héttel kerül sor.

* A törvényt az Országgyűlés a 2007. február 12-i ülésnapján fogadta el.

Az elnökség 1/2007. számú állásfoglalása

Az elnökség tagjai köszönettel tudomásul vették a beszámolót.

2. A 2006. október 30-ai rendkívüli reformközgyűlés határozatai alapján kiküldött bizottságok előterjesztései:

2.1. Előterjesztés az új intézetirányítási modell kidolgozásáról.

2.2. Előterjesztés az intézetek hálózati együttműködési formáinak kialakítására.

2.3. Előterjesztés az intézeti munka teljesítményének értékelése és az ehhez szükséges munkajogi és finanszírozási rendszerelemek megfogalmazásáról.

2.4. Előterjesztés a szellemi tulajdon szabadalmi kérdései és a technológiai transzfer (spin-off cégalapítás) lehetőségeiről.

2.5. Előterjesztés a tudástámogatásról, a kutatói bérezésről, a kutatói életpályamodellről.

2.6. Előterjesztés az akadémiai-egyetemi kapcsolatokról.

Az elnökség tagjait a reform-munkabizottságokat vezető alelnökök (Hámori József, Kroó Norbert és Marosi Ernő)

tájékoztatták az MTA 2006. őszi rendkívüli közgyűlésének döntései alapján létrehozott bizottságokban folytatott munkák eddigi eredményeiről, megállapításairól. Az beterjesztett anyagokat előzetesen a Vezetői Kollégium is tárgyalta.

Az elnökség vita után elfogadta a közgyűlés elé terjesztendő konkrét és határozott átalakítási lépéseket. Alapelvük, hogy az akadémiai intézethálózat feleljen meg az ország versenyképességét szolgáló társadalmi-gazdasági igényeknek, az EU 7. keretprogram támasztotta elvárásoknak, valamint a nemzetközi tudományos élet minőségi kívánalmainak.

Az elnökség 2/2007. számú állásfoglalása

2. Az Akadémia folytatja a hatékonyság elvű átalakításokat:

2.1. Az akadémiai kutatóhálózat számára rögzítjük a költségvetési finanszírozásért teljesítendő közfeladatokat, az ehhez szükséges feltételrendszert, valamint a számonkérés formáit.

2.2. A már működő akadémiai példák alapján, döntően hálózatos együttműködések formájában intézetcentrumok, központok, nemzeti laboratóriumok jönnek létre azon kutatóhelyek részvételével, amelyek ma még nem érik el a méret- vagy a működési optimumot.

2.3. Az Akadémia kialakítja a vagyongazdálkodás professzionális rendszerét, beleértve az egyre fontosabb szellemi vagyont kezelését. A kutatóhelyek részére korlátozószoktól mentes rendelkezési jogot kezdeményezünk az általuk létrehozott vagy megszerzett szellemi tulajdon felett.

2.4. Az akadémiai kutatóhálózat irányításában, menedzselésében és minőségbiztosításában olyan szervezeti megoldásokat alkalmazunk, amelyekben egyfelől az egyéni felelősség és jogkörök szabályozzák az irányítást, másfelől a testületek – hangsúlyosan a társadalmi-gazdasági környezet és nemzetközi tudományosság képviselőit is bevonó – tevékenysége biztosítja az ellenőrzést és értékelést.

2.5. A tudományos munkakörben foglalkoztatott közalkalmazottak kinevezési rendszerét a kutatói munka sajátosságainak megfelelően – a határozatlan időre szóló kinevezés általános gyakorlatának megszüntetésével – egyértelmű követelményeket tartalmazó előmenetel alapján szabályozzuk. El kell érni, hogy az akadémiai intézetek teljes munkaidőben foglalkoztassák a kutatókat, és részükre csak a munkaidőt nem érintő, részdíós munkavégzésre irányuló jogviszonyt engedélyezzen a munkáltató.

2. Az elnökség fontosnak tartja a döntéshozók figyelmét felhívni az Akadémiai Törvény és a kapcsolódó gazdasági, illetve innovációs törvények módosítására, a következők megvalósítása érdekében:

2.1. A jelenlegi törvényi szintű túlszabályozottság felváltása egy életszerű és hatékony, a személyi felelőségeket és jogköröket egyértelműen rögzítő szervezeti működéssel.

2.2. Az akadémiai vagyongazdálkodás szabályozása, külön is hangsúlyozva a szellemi vagyont státuszát, legyen alkalmas az akadémiai intézeti kutatások mind gyorsabb és közvetlenebb hasznosulásának elősegítésére, illetve az innovatív intézményvezetés feltételeinek kialakítására.

2.3. Az elnökség felkéri az előterjesztőket, hogy a vitában elhangzottak figyelembevételével átdolgozott anyagokat a közgyűlésnek nyújtsák be.

3. Előterjesztés a 2007. évi májusi közgyűlés időpontjára és a meghívottak körére

Vizi E. Szilveszter elnök ismertette az elnökség tagjaival az MTA 177. rendes közgyűlése tervezett időpontját, jellegét, tárgysorozatát és a meghívandók körét. A javaslat szerint a közgyűlésre május 7–8-án kerül sor. A közgyűlés tagválasztó és munkaközgyűlés. Az elnökség kiküldött tárgysorozathoz képest változást javasolt, így a megemlékezés Kodály Zoltánról, valamint a Föld évéről szóló tudományos előadásra hétfőn délelőtt kerül sor.

Az elnökség 3/2007. számú állásfoglalása

1. Az elnökség tagjai az előterjesztést a javasolt változattal elfogadták.

2. Az MTA 177. közgyűlése 2007. május 7–8-án kerül megtartásra.

2.1. 2007. május 7. (hétfő) délelőtt: ünnepélyes ülés (díjtadások; megemlékezés Kodály Zoltánról, az Akadémia egykori elnökéről, születésének 125., halálának 40. évfordulóján; tudományos előadás a „Föld éve” alkalmából);

2.2. 2007. május 7. (hétfő) délután: Akadémikusok Gyűlése: tagválasztás (zárt ülés);

2.3. 2007. május 8. (kedd): Munkaközgyűlés az akadémiai reformról.

4. Javaslat az elnökség 2007. I. félévi munkatervére

Vizi E. Szilveszter elnök ismertette az elnökség tervezett I. félévi munkatervét. Az elnökség tagjai a kiküldött anyaggal egyetértettek.

Az elnökség 4/2007. számú állásfoglalása

Az elnökség a munkatervet egyhangúlag elfogadta:

1. Február 20. (kedd)

1.1. Tájékoztató a 200 közgyűlési doktor képviselő választásáról

1.2. A 2006. október 30-ai rendkívüli közgyűlés határozatai alapján:

– Előterjesztés az új intézetirányítási modell kidolgozásáról

– Előterjesztés az intézetek hálózati együttműködési formáinak kialakítására

– Előterjesztés az intézeti munka teljesítményének értékelése és az ehhez szükséges munkajogi és finanszírozási rendszerelemek megfogalmazásáról

– Előterjesztés a szellemi tulajdon szabadalmi kérdései és a technológiai transzfer (spin-off cégalapítás) lehetőségeiről

– Előterjesztés a tudástámogatásról, a kutatói bérezésről, a kutatói életpálya-modellről

– Előterjesztés az akadémiai-egyetemi kapcsolatokról

1.3. Előterjesztés a 2007. évi májusi közgyűlés időpontjára és a meghívottak körére

1.4. Javaslat az elnökség 2007. I. félévi munkatervére

2. Március 27. (kedd)

2.1. Javaslat a 2007. évi Akadémiai Aranyéremre, Akadémiai Díjakra, Akadémiai Újságírói Díjakra, Wahrmann Mór-éremre.

2.2. Előterjesztés a 2007. évi tagválasztásra: a megválasztható létszám megállapítása, a helyek tudományok osztályok szerinti elosztásának meghatározása

2.3. Tájékoztató a megválasztott, új Jelölőbizottság megalakulásáról

2.4. Tájékoztató a Kormány számára az MTA 2006. évi tevékenységéről

3. Április 17. (kedd)

3.1. Tájékoztató a közgyűlés előkészítéséről

3.2. Beszámoló a Magyar Tudomány Ünnepe előkészítéséről

3.3. Tájékoztató a 2007. évi World Science Forum rendezéséről

4. Május 7–8. (hétfő–kedd)

4.1. Közgyűlés

4.2. Akadémikusok Gyűlése (tagválasztás)

5. Június 26. (kedd) (Kihelyezett ülés Debrecenben)

5.1. A májusi közgyűlés határozatai

5.2. Tájékoztató a Debreceni Akadémiai Bizottságról és a régióról

5.3. Tájékoztató a Határon Túli Magyar Tudományosság elnöki bizottság tevékenységéről

5.4. Tájékoztató a Kolozsvári Területi Bizottság megalakulásáról

5. Egyebek között

5.1. Vizi E. Szilveszter elnök tájékoztatta az elnökség tagjait, hogy az Akadémia vezetésével történt egyeztetés után személyes találkozót kért a Kormány azon tagjaitól, akik befolyásolhatják a magyar kutatásokat. Így találkozott már Draskovics Tibor államreformért felelős kormánybiztossal, Veres János pénzügyminiszterrel, Kiss Péter szociális és munkaügyi miniszterrel. Az Akadémiára látogat Szili Katalin, az Országgyűlés elnöke. Gyurcsány Ferenc miniszterelnökkel is személyes megbeszélésre kerül sor a közeljövőben.

5.2. Vizi E. Szilveszter tájékoztatta az elnökség tagjait, hogy a tudományos osztályokon lezajlottak a tagválasztó osztályülések. Felkérte a három alelnököt, hogy a márciusi elnökségi ülésre tegyenek javaslatot a helyek elosztására.

5.3. Vizi E. Szilveszter ismertette az elnökséggel, hogy a közgyűlési bizottságok megbízása májusban lejár. Javasolja, hogy a bizottságok megbízását a közgyűlés hosszabbítsa meg, hiszen az akadémiai törvény és a reform teljesen át fogja formálni a bizottságok rendszerét. Egyetlen kivétel van, a Jelölőbizottság, amely a jövő évi májusi közgyűlésen sorra kerülő tisztújításon javaslatot tesz az MTA tisztviselőire. A tudományos osztályok már megkapták a levelet, hogy delegáljanak tagokat a bizottságba.

Az elnökség 5/2007. számú állásfoglalása

Az elnökség tagjai egyetértettek a közgyűlési bizottságok mandátumának meghosszabbításával (a Jelölőbizottság

kivételével), és ezt javasolják a közgyűlés tagjai elé terjeszteni megszavazásra.

5.4. Vizi E. Szilveszter elnök megköszönte az osztályelnököknek, hogy a Bolyai János Kutatási Ösztöndíj Kuratóriumába tettek javaslatokat. A kuratórium jelentősen átalakult, Gergely János akadémikus hosszú évek után kérte felmentését. A kuratórium új elnöke Pálfy Péter Pál akadémikus lett.

KÖZLEMÉNYEK

TÁJÉKOZTATÓ

Az Akadémiai Ifjúsági Díjat elnyert pályázókról

Surányi Balázs (MTA Nyelvtudományi Intézet)
Multiple operator movements in Hungarian

Grosz András (MTA Regionális Kutatások Központja)
Klaszteresedés és klaszterorientált politika Magyarországon – potenciális autópári klaszter az észak-dunántúli térségben

Csörsz Rumen István (MTA Irodalomtudományi Intézet)
Közköltészet

Mikos Éva (MTA Néprajzi Kutatóintézet)
„Hármat üt Árpád vezér rettentő pajzsára”. A magyar honfoglalás szöveghagyományának megkonstruálása és popularizálása a XVIII–XIX. században

Molnár Gyöngyvér (MTA-SZTE Képességkutató Kutatócsoport)
Tudástranszfer és komplex problémamegoldás

Gilányi Gabriella (MTA Zenetudományi Intézet)
Aquileia gregorián zsolozsmahagyománya a Temporale tükrében

Harcos Gergely (MTA Rényi Alfréd Matematikai Kutató Intézet)
L-függvények

Varjú Péter (MTA-SZTE Analízis Kutatócsoport)
Approximáció homogén polinomokkal

Péni Tamás (MTA Számítástechnikai és Automatizálási Kutatóintézet)

Szederkényi Gábor (MTA Számítástechnikai és Automatizálási Kutatóintézet)

Szabó Zoltán (MTA Számítástechnikai és Automatizálási Kutatóintézet)

Varga István (MTA Számítástechnikai és Automatizálási Kutatóintézet)

Primerkörri nyomásszabályozó rendszer kifejlesztése a paksi atomerőműben

Csetneki Ildikó (MTA-BME Lágú Anyagok Kutatócsoport)
Smart Nanocomposite Polymer Membranes with On/Off Switching Control

Kun Róbert (MTA-SZTE Nanoszerkezetű Anyagok Kutatócsoport)
Reaktív nanorészecskéket tartalmazó réteges szerkezetek és ultravékony filmek fotokatalitikus tulajdonságai

Lasztóczy Bálint (KK Biomolekuláris Kémiai Intézet)
Egy új kinazonon-3-alkil karbonsav származék antiepileptikus hatásának és hatásmechanizmusának vizsgálata

Elekes Zoltán (Atommagkutató Intézet)
A valencianeutronok lecsatolódásának jelensége

Hartmann Péter (Szilárdtestfizikai és Optikai Kutatóintézet)
Plazmafizika alapfolyamatok számítógépes szimulációja

Koós Antal Adolf (Műszaki Fizikai és Anyagtudományi Kutatóintézet)
Szén nanocsövek előállítása és vizsgálata

Zólyomi Viktor (Szilárdtestfizikai és Optikai Kutatóintézet)
Nanocsövek elektronszerkezete

Vértesi Tamás (Atommagkutató Intézet)
Kvantummechanikai összefonódottság, kísérleti kimutatója és informatikai vonatkozásai

Treszl András (MTA-SE Gyermekgyógyászati és Nephrológiai Kutatócsoport)
Perinatális morbiditás és genetikai polimorfizmusok

Bálint Zoltán (Szegedi Biológiai Központ Biofizikai Intézet)
Biológiai minták tanulmányozása atom-erő mikroszkóppal

Csizmók Veronika (Szegedi Biológiai Központ Enzimológiai Intézet)
Szerkezet-funkció összefüggés vizsgálata rendezetlen fehérjékben és egy új kétdimenziós gélelektroforézis kifejlesztése rendezetlen fehérjék azonosítására

Fehér Tamás (Szegedi Biológiai Központ Biokémiai Intézet)
Egy bakteriális genom áttervezése: genomérnöki módszerek és alkalmazásuk eredményei

Németh Veronika (Szegedi Biológiai Központ Enzimológiai Intézet)
Retrovirális dUTPáz szerkezeti vizsgálata

Oláh Judit
Tőkési Natália
Vincze Orsolya
Horváth István (Szegedi Biológiai Központ Enzimológiai Intézet)
Mikrotubuláris ultrastruktúrák: kölcsönhatások, funkciók és betegségek

Békési Angéla (Szegedi Biológiai Központ Enzimológiai Intézet)
DNS anomáliák: a normálisan a DNS-ben csak hibaként előforduló uracil esetleges élettani szerepe. A drosophila, illetve ennek metamorfózisakor végbemenő sejthalál folyamatok (cikkek)

Bodor Csaba (MTA-SE Gyermekgyógyászati és Nephrológiai Kutatócsoport)
A vaszkuláris endotheliális növekedési faktor szerepe a fensztráció és az endotheliális permeabilitás kialakulásában

Csernák Gábor (MTA-BME Gépek és Járművek Dinamikája Kutatócsoport)
Száraz súrlódású oszcillátorok analitikus és numerikus vizsgálata

című pályamunkájukkal Akadémiai Ifjúsági Díjat nyertek el. A Díjakat az Akadémia főtíkára március 12-én ünnepélyes fogadáson adta át a díjazottaknak.

TÁJÉKOZTATÓ

a „Magyar Tudományos Akadémia Doktora”
cím adományozásáról

BUDAI TAMÁS

„Medencék és platformok kialakulása és fejlődése a Bakony középső-triász története során” című munkája alapján,

CSUZDI CSABA

„A paleotropikus benhaminák monográfiája (Oligochaeta, Acanthodrilidae: Benhamiinae)” című munkája alapján,

GULYÁS LÁSZLÓ

„Egy- és többelektronos folyamatok nagyenergiájú atomi ütközésekben” című munkája alapján,

HÁRS GYÖRGY

„Új, speciális módszerek a tömegspektrometriában” című munkája alapján,

JORDÁN TIBOR

„Gráfok összefüggőségi és merevségi problémáiról” című munkája alapján,

KOVÁCS ANDRÁS PÉTER

„Antiszemita előítéletek a mai Magyarországon” című munkája alapján,

NAGY ENDRE

„A tettbeszéd (Prolegomena Bibó István életművének tanulmányozásához)” című munkája alapján,

SALMA IMRE

„A budapesti városi aeroszol összetevői, eredete és környezeti hatásai” című munkája alapján,

VAJK ISTVÁN

„Identifikáció zajos mérésekből EVD-SVD alapú algoritmusokkal” című munkája alapján,

VÉGH JÁNOS

„Új megközelítésű adatértékelési módszerek elektronspektroszkópiai problémákhoz és azok megvalósítása számítógéppel” című munkája alapján,

elnyerte a Magyar Tudományos Akadémia Doktora címet.

FELHÍVÁS

A Magyar Tudományos Akadémia

köszönetét fejezi ki mindazoknak, akik az elmúlt évben személyi jövedelemadójuk egy százalékát az MTA-nak felajánlották.

Kérjük idén is azok támogatását, akik a magyar tudomány és azon keresztül a társadalom és az ország jövőjének hasznára kívánják fordítani adójuk egy százalékát.

Adószám: 15313377-1-41

FOGADÓÓRÁK

Vizi E. Szilveszter, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke minden hónap első hétfőjén 16–17 óra között – bármely természetű ügyben – fogadóórát tart. Az Akadémia köztestületi tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Meskó Attila, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára minden hétfőn 15:30–17:00 óra között – előzetes bejelentkezés alapján (tel.: 269-0114) – fogadóórát tart. Az Akadémia köztestületi tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

AKADÉMIAI ÉRTESÍTŐ, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja
Szerkeszti: az MTA Titkársága Jogi és Igazgatási Főosztálya
1051 Budapest, Nádor u. 7.
Szerkesztő: dr. Horváth László

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó Zrt. igazgatója
Budapest, 2007. Nyomdai táskaszám: 4619
A nyomdai munkálatokat az Akadémiai Nyomda Kft. végezte
Felelős szerkesztő: dr. Horváth László. – Termékmenedzser: Marton Andor
Megjelent: 1 (A/5) ív terjedelemben – HU ISSN 0865-9303

Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág (Budapest VIII., Orczy tér 1.; postacím: 1008 Budapest).
Előfizethető valamennyi postán, kézbesítőknél, e-mailen (hirlapelofizetes@posta.hu)
és faxon (303-3440). További információ: 06 80/444-444.
Előfizetési díj egy évre 4860Ft + áfa. – Példányszámonkénti ára: 405Ft + áfa.